

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА: СУТЬ, ПІДХОДИ ПРОВЕДЕННЯ

студент гр. Ф-22 Омельченко Т.С.

На сучасному етапі як розвитку економіки нашої країни в цілому, так і окремих підприємств, дуже важливу роль відіграють здатність підприємства генерувати нові більш ефективні стратегії свого розвитку, використовувати інноваційний потенціал, поновлювати свою структуру та процеси пов'язані з виробництвом. Це в свою чергу визначає необхідність проведення реструктуризації, застосування нових підходів та методів до управління.

Дослідженню поняття «реструктуризація» присвятили свої праці багато науковців, серед яких Височин І.В., Смиківчук Т.В., Зінченко К.С., Кравченко Ю.М. та інші.

Мета дослідження – уточнити визначення поняття реструктуризації підприємств, а також визначити підходи щодо її проведення.

Щодо терміну «реструктуризація», то його вперше було вжито у професійну лексику Джеком Велчелі із General Electric на початку минулого століття, що в буквальному сенсі мало значення «зміну чого-небудь» [3].

Реструктуризація підприємств отримала практичне поширення як складова приватизаційних процесів, і довгий час ототожнювалася з реформуванням і реорганізацією окремих ланок економіки. Як особливе економічне поняття вона не розглядалася, і тому практика не могла одержати чітких координат її здійснення [2].

На законодавчому рівні це визначення закріплено в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Так відповідно до цього Закону: «реструктуризація підприємства - здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, якщо це передбачено планом санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва та задоволенню вимог кредиторів» [1, Ст. 1] .

Реструктуризація підприємств згідно з ринковими умовами господарювання становить собою оптимізацію: а) *ресурсів* підприємств у кількісному і якісному аспектах; б) *комбінації* ресурсів (насамперед технологій); в) *розмірів* підприємств з метою досягнення нового рівня їх аллокаційної й адаптивної ефективності.

Розглядають три види реорганізації :

1) спрямовану на укрупнення підприємства (злиття, приєднання, поглинання); 2) спрямовану на подрібнення підприємства (поділ, виділення); 3) без змін розмірів підприємства (перетворення) [2].

На сучасному етапі ринкових перетворень в Україні необхідно формування цілісної національної системи регулювання реструктуризації підприємств. Державне регулювання постприватизаційної реструктуризації підприємств має здійснюватися в напрямку перетворення державної стабілізаційної й інноваційно-інвестиційної підтримки окремих підприємств, галузей, секторів і регіонів на державне програмування реструктуризації підприємств. У зв'язку цим постає потреба у розробці Державної програми реструктуризації підприємств, що визначає об'єкти, засоби, умови, механізм ринкової трансформації на макрорівні [4].

Внутрігосподарське управління процесом реструктуризації спрямовано на формування відповідного мотиваційного механізму спонукання прямих і непрямих учасників перетворень до позитивної дії й заінтересованого співробітництва. Тому виникає необхідність, по-перше, ідентифікації зазначених учасників реструктуризації, яких можна представити як особливу групу впливу; по-друге, обґрунтування економічної поведінки такої групи, зумовленої певними чеканнями щодо результатів і наслідків радикального перетворення підприємства.

Отже, реструктуризація це складний процес, який потребує ретельного планування та регулювання як на мікро- так і на макрорівнях.

Науковий керівник: доц. Плікус І.Й.

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>

2. Височин І.В. Реструктуризація підприємства як економічна категорія: [Електронний ресурс]-Режим доступу: library.donntu.edu.ua/fem/vip75/75_26.pdf

3. Зінченко К.С. Реструктуризація підприємства та підходи до її оцінки/ К.С. Зінченко: [Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/650/1/>

4. Кравченко Ю.М. Теоретичні підходи щодо сутності реформування та реструктуризації підприємства: [Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://masters.donntu.edu.ua/2012/iii/dyadyk/library/article6.htm>

5. Смиковчук Т.В. Теоретичні і прикладні аспекти реструктуризації /Всеукраїнська експертна мережа: [Електронний ресурс]-Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=50006

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 247-248.